

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w noc.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15 gr. za millimetr jednoszpaltowy, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomja”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

Niemieckie przestrogi pod adresem Litwy

BERLIN, 31. X. Organ hr. Westharp „Kreutz Zeitung” zamieszcza obszerną korespondencję własnego korespondenta z Kowna, stwierdzając, że kowieńskie koła polityczne bardzo sceptycznie zapatrują się na wyniki nadchodzącej konferencji w Królewcu pomiędzy Polską a Litwą; koła te przypuszczają, iż rokowania te skończą się na niczym.

Korespondent podkreśla, że

dalsze nieustępliwe stanowisko Litwy, może doprowadzić do niepożądanych dla Litwy wyników. Przypominając ostatnią uchwałę Rady Ligi Narodów, korespondent podnosi, iż o ile na sesji grudniowej Litwa nie będzie mogła wykażać się dobrą wolą w rokowaniach z Polską, wywoła tem ogólne niezadowolenie i w rezultacie przyniesie korzyść Polsce.

Nowa faza stosunków polsko-gdańskich

WARSZAWA, 31. X. Z dniem 1-go listopada b. r. wchodzi w życie na obszarze Wolnego m. Gdańska nowa taryfa i nowe przepisy kolejowe ujednostajnione z taryfami i przepisami kolejowymi obowiązującymi w Polsce.

Zmiana ta stanowi ważną datę w rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy Polską a Wolnym m. Gdańskiem kończąc okres niemieckich taryf i przepisów kolejowych.

Koniec strajku w Gdyni

WARSZAWA, 31. X. Dziś w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej odbyła się konferencja pomiędzy pracodawcami, a przedstawicielami robotników portowych w Gdyni w sprawie strajku. W konferencji brali również udział przedstawiciele Minister-

stwa Pracy i Opieki Społecznej, oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W wyniku konferencji przedstawiciele pracodawców i robotników doszli do porozumienia, wobec czego Związek Transportowy strajk odwołał.

Wysokie odznaczenie arcybiskupa prawosławnego

WILNO, 31. X. Wczoraj w pałacu reprezentacyjnym odbyła się uroczystość udekorowania arcybiskupa prawosławnego Teodozjusza Krzyżem Komandorskim orderu „Polonia Restituta”.

Dekoracji dokonał wojewoda Rączkiewicz w obecności wyższych urzędników, przedstawicieli miasta, członków konsysto-

ria prawosławnego i wyższego duchowieństwa prawosławnego. W czasie dekoracji wygłosili przemówienia wojewoda Rączkiewicz i ks. arcybiskup Teodozjusz.

Po uroczystości wojewoda Rączkiewicz podejmował ks. arcybiskupa Teodozjusza śniadaniem w ścisłym gronie.

Cło na żyto

WARSZAWA, 31. X. Wczoraj ukazało się w „Dzienniku Ustaw” Nr. 91, pozycja 801. Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu, oraz Rolnictwa z dnia 29-go października 1928 r. w sprawie ustanowienia cła przywozowego od żyta; cło to wynosić będzie 11 złotych od 100 kg.

Od żyta przestano go za dokumentami przewozowymi na obszar celný Rzplitej Polskiej

wystawionem najpóźniej w przeddzień ogłoszenia Rozporządzenia, jak również od żyta zmagazynowanego w urzędowych, celnych składach kolejowych jak i nieurzędowych lecz znajdujących się pod nadzorem urzędów celnych cło nie będzie pobierane w ciągu dni siedmiu od dnia wejścia w życie Rozporządzenia.

Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie w trzy dni po ogłoszeniu.

Traktat arbitrażowy pomiędzy Polską a Luksemburgiem

BRUKSELLA, 31. X. Dnia 23 b. m. został podpisany w Brukseli traktat arbitrażowy pomiędzy Polską a Luksemburgiem.

Ze strony Polski traktat podpisał radca poselstwa polskiego w Belgii p. Muhlstein.

Gdańszczanie zazdroszczą nam artystów

GDĄŃSK, 31. X. Mniejszościowy organ narodowo-liberalny „Danziger Neueste Nachrichten” w dzisiejszym wydaniu popołudniowym daje wyraz oburzeniu na pismo berlińskie „Vossische Zeitung”, które z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej na grobie słynnego rytmownika i rysownika gdańskiego Chodowieckiego pochodzącego na emigrację berlińskim, stwierdza jego polskie pochodzenie.

Dziennik stara się wykażać redakcji „Vossische Zeitung”, iż opinia jego jest fałszywą.

Nowe wybory w Jugostawii

Partie rządowe zgadzają się na żądania koalicji chłopsko-demokratycznej

BIAŁOGRÓD, 31. X. Ponieważ wobec postulatów koalicji chłopsko-demokratycznej, alicja w dalszym ciągu stanowczo unika kontaktu i rokowań z partjami rządowymi, inicjatywa pojednawcza Sawickiego zawiodła. W każdym razie interwencja ta przyczyniła się do sprzyżnienia stanowiska partji rządowych wobec postulatów koalicji chłopsko-demokratycznej. Partie rządowe gotowe są mianowicie do sprobowania żądań chłopsko-demokratycznej koalicji przeprowadzenia nowych wyborów, jak również przystąpienia do opracowywania nowej konstytucji królestwa S. H. S.

Bawaria wypowiada zdecydowaną walkę zmianie konstytucji

HAMBURG, 31. X. W niedzielę odbył się tu zjazd stronnictwa centrowego i bawarskiej partji ludowej, będącej odpowiednikiem centrum na terenie Bawarii.

Na zjeździe tym był kanclerz Bawarii dr. Held wygłosił dłuższe przemówienie, w którym bardzo ostro wystąpił przeciwko zamierzonej reorganizacji Rzeszy, mówiąc iż Bawarię prowadzić będzie zdecydowaną walkę w obronie konstytucji weimarskiej.

Projekty nowej konstytucji — dowodził mówca — dążą do utworzenia z poszczególnych krajów tylko prowincji zcentralizowanej Rzeszy.

Stresemann zakończył kurację

BERLIN, 31. X. Minister spraw zagranicznych Rzeszy Niemiec p. Stresemann zakończył całkowitą kurację i przybył do Karlsruhe, gdzie złoży oficjalną wizytę rządowi badenskiemu.

Zniesienie kary śmierci w Niemczech

BERLIN, 31. X. Na komisji prawa karnego Reichstagu zniesiono karę śmierci. Za wnioskiem zniesienia kary śmierci głosowali komuniści, socjaliści oraz część posłów demokratycznych.

Nowe projekty ustaw podatkowych

WARSZAWA. W dn. 29 ub. m. w godzinach wieczornych odbyło się pod przewodnictwem premiera Bartla 1 z udziałem Marszałka Pilsudskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym przeprowadzono dyskusję nad projektami następujących ustaw, które mają być zgłoszone w najbliższym czasie do Sejmu: o stałym podatku majątkowym, o podwyższeniu i wyrównaniu stawek podatków gruntowych, oraz o unormowaniu poboru niektórych danin komunalnych, projektem ustawy o upoważnieniu ministra Skarbu do obniżenia podatku przemysłowego od obrotu, wreszcie projektem ustawy, zmieniającej brzmienie art. 5 ustawy z dn. 2 sierpnia 1928 r. o podatku od lokali.

Rada Ministrów przyjęła nadto projekt rozporządzenia w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa, polegającego na utworzeniu samodzielnego wydziału wojskowego w tem ministerstwie.

Podziękowanie.

Szanownym panom profesorom Wenclowi i Majchrykiemu, oraz uczniom i uczennicom gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogródku, za doniesia inicjatywę i gorliwą pracę, przy uporządkowaniu cmentarza wojennego w Nowogródku, tą drogą składa serdeczne podziękowanie

Referat Grobownictwa Wojskowego

437

Komisja kwalifikacyjna w Ministerstwie Pracy

WARSZAWA, 31. X. W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych i rozporządzeniem o umowie o pracę pracowników umysłowych, p. Minister Pracy i Opieki Społecznej powołał komisję międzydepartamentalną w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, mającą za zadanie rozpatrywanie wątpliwości, powstających przy zaliczaniu pracowników do kategorii pracowników umysłowych.

Stypendja kolejowe

WARSZAWA, 31. X. Przyznanie przed niedawnym czasem przez Ministerstwo komunikacji stypendja (w liczbie 100) dla techników i prawników, pragnących w przyszłości poświęcić się służbie kolejowej, będą wypłacane począwszy od 1 listopada r. b. za czas od 1 września r. b. wstecz.

Ministerstwo zamierza rozszerzyć akcję stypendjalną.

Dom żołnierza na pograniczu

WILNO, 31. X. W dniu 3 listopada r. b. odbędzie się poświęcenie pierwszego domu żołnierza im. gen. Minkiewicza w Niemenczynie, wybudowanego staraniem Korpusu Ochrony Pogranicza. Dom będzie mieścił bibliotekę, czytelnię, salę wykładową, scenę i t. p. i będzie służył potrzebom kulturalnym nietylko żołnierzy KOP-u, lecz i miejscowej ludności.

Na poświęcenie przybędzie prawdopodobnie dowódca Korpusu, gen. Minkiewicz.

Generalny konserwator sztuki

WILNO 31. X. Dotychczasowy konserwator sztuki na woj. wileńskie, p. Remer, przechodzi z dn. 1 grudnia r. b. do centrali Ministerstwa W. R. i O. P. na stanowisko generalnego konserwatora sztuki.

Przed rewizją naszego traktatu handlowego z Francją

Dnia 15-go listopada b. r. rozpoczynają się w Paryżu rokowania polsko-francuski w sprawie rewizji naszego traktatu handlowego. Uważamy tedy za wskazane podać bliższą analizę nas stosunki handlowe z Francją, które jak dotychczas kształtują się bardzo niepozytywnie dla strony polskiej. Saldo bowiem ujemne dla nas wyniosło (w milionach złotych) w r. 1925 — 120,5, w r. 1926 — 33,4, w r. 1927 — 173,3, zaś już w I-szym półroczu 1928-go r. — 118,9. Z wyjątkiem zatem r. 1926, w który przypada największy wywóz roczny z Polski, nasze saldo do handlowe z Francją ulega stalemu pogorszeniu. Stan ten oczywiście spowodowany jest wzmocnieniem przywozu do Polski z jednej i osłabieniem wywozu do Francji z drugiej strony. Przywóz bowiem z Francji do Polski (w milionach złotych) wynosił w r. 1925 — 160,2, w r. 1925 — 114,5, w r. 1927 — 216,2, zaś w I-szym półroczu 1928 r. — 139,6. Natomiast wywóz z Polski do Francji (w milionach złotych) w r. 1925 — 35,7, w r. 1926 — 81, w r. 1927 — 42,9, zaś w I-szym półroczu 1928 r. — 20,7.

Nie należy zapominać, że jedną z głównych przyczyn tego stanu rzeczy są konsekwencje handlowe, zawarte przez Polskę z Francją, w r. 1922 i w r. 1924, w których udzieliliśmy naszej sojuszniczej klauzuli największego uprzywilejowania dla wzajemności. Ponadto odgrywa ta niepoślednią rolę male zasfer handlowe francuskich, to przedewszystkiem należałoby wskazać na drzewo, albowiem stosunkowo pomyślna sytuacja gospodarcza Francji spowodowała zwiększenie ruchu budowlanego i ożywienie transakcji na tamtejszych rynkach drzewnych. Jednak Polska wwoziła do Francji w roku ubiegłym drzewa (tęgiego nieco więcej niż 2 proc. swego całego wywozu. Również w roku bieżącym transakcje nie uległy znacznemu ożywieniu.

Wzrastająca pojemność rynku francuskiego wskazuje, że wszelkie wysiłki nasze w tym kierunku mogłyby być uwieńczone pomyślnym wynikiem. Jako największy producent wina Francja potrzebuje również między innymi wielkiej ilości beczek. W tym kierunku Polska winna stać się poważnym dostawcą. Algier bowiem, produkujący coraz większe ilości wina, nieposiadając własnych zakładów beczkarskich, potrzebuje duże ilości beczek gotowych. Jakże ilości beczek mogą wchodzić w grę, wystarczy powiedzieć, że Algier produkuje rocznie zgora 10 milj. hektolitrow wina.

Drugim przedmiotem eksportu do Francji jest nasz węgiel, którego zbyt na rynkach francuskich powoli, lecz stale wzrasta. Tak np. wynosi on w sierpniu r. b. 31, zaś już we wrześniu r. b. 40 tysięcy tonn. Ropa i produkty naftowe, mogłyby również znaleźć zbyt w różnych miejscowościach Francji i w kolonjach francuskich. Również chmielarstwo i słodownictwo budzą duże zainteresowanie francuskich kół piwowarskich i przypuszczalnie, że przy pewnych warunkach

Zjazd Starostów

Onegdaj odbył się w Nowogrodku Zjazd Starostów pod przewodnictwem p. Wojewody Bezcikowskiego.

P. Wojewoda po zagajeniu obrad zobrazował ogólną sytuację polityczną na terenie Sejmiku oraz w całym kraju — jak również działalność poszczególnych grup społecznych i partii politycznych, tudzież czynników antypaństwowych. W dalszym ciągu p. Wojewoda oszacował ogólny wpływ prasy i scharakteryzował zasadnicze cechy budżetu państwowego na rok 1929—30, przedłożonego obecnie Sejmowi, oraz prace nad zrealizowaniem hasła samowystarczalności gospodarczej. Przy tej sposobności omówił p. Wojewoda bilans handlowy, który mimo swej bierności, obaw specjalnych nie wzbudza, wymaga jednak aby pozycje bilansu były doprowadzone do równowagi.

Zmierzając do tego przeciwdziałania przeciw eksportowi ziemio-płodów, gdyż przy nadmiernym eksporcie ziemio-płodów na przednówku zachodzić może o potrzebę importu zboża, co znacznie pogorsza równowagę bilansu. Celem równomiernego rozprzeczowania zapasów zboża i zapobiegania niezdrowej spekulacji została podjęta akcja skupu zboża i tworzenia rezerwy, co spowoduje, że dzielnice, które posiadają nadmiar zboża będą mogły zaopatrzyć w nie dzielnice uboższe. Jednocześnie został obniżony procent przemiaru do 70%, co pozwoli poczynić znaczne oszczędności w spożyciu zboża. Celem obniżenia kosztów wypięku chleba prowadzona jest akcja zakładania piekarni mechanicznych. W akcji tej Rząd zapewnił współdziałanie wszystkich czynników, a przedewszystkiem wojska, jako największego konsumenta.

Nie mniej ważną sprawą jest sprawa zapobiegania nadmiernemu spadkowi cen bydła, co mogłoby być spowodowane brakiem paszy. Zmierzając do tego akcja kredytowa w zakresie wypięku krów mlecznych, dalej pasz trześciwych, wreszcie zakładanie wielkich rezerw, które byłyby regulatorami cen żywności. Na namienionym terenie wkrótce rozpocznie działalność rzeźnia taka w Wolkowisku.

W dalszym ciągu przemówienia podkreślił p. Wojewoda, że Rząd kładzie silny nacisk na wykonanie tych zamierzeń i czyni na to odpowiedzianymi starostów w zakresie podległych im terenów. Równocześnie zdając sobie sprawę że głównym bogactwem kraju jest rolnictwo, będzie w dalszym ciągu prowadzona intensywna akcja w kierunku podniesienia rolnictwa przez akcję kredytową, dostawę nawozów sztucznych na warunkach ulgowych, oraz co szczególnie dotyczy naszego terenu, podniesie-

nie uprawy i przerobu Inu i nadanie im jednolitego kierownictwa, pozwoli na większe, uzyskanie środków, a co zatem ledzie, szerszy postęp w dziedzinie podniesienia rolnictwa.

Następnie omówił p. Wojewoda stan sanitarny w kraju i na terenie województwa. Stan ten uległ znacznej poprawie. W zakresie spraw przemysłowych podjęta została akcja racjonalizacji przemysłu w zakresie zaś komunikacji dalsze wydawnictwa w kolejnictwie, drogach bitych i wodnych oraz inwestycje budowlane. W zakresie oświaty Rząd kładzie duży nacisk na oświatę pozaszkolną, oraz prace nad zrealizowaniem hasła samowystarczalności gospodarczej. Przy tej sposobności omówił p. Wojewoda bilans handlowy, który mimo swej bierności, obaw specjalnych nie wzbudza, wymaga jednak aby pozycje bilansu były doprowadzone do równowagi.

Wreszcie Rząd dąży do zjednoczenia w tej pracy szerokich warstw społeczeństwa powołał je do współpracy w Komitetach regionalnych, Radach i Wydziałach Wojewódzkich. Następnie starostowie zdawali sprawę z sytuacji ogólnej na terenie poszczególnych powiatów. W dalszym ciągu zebrał na temat bezpieczeństwa na terenie województwa Nowogrodzkiego. Następnie przystąpiono do omówienia spraw rolnych. W sprawach tych wysuwa się na plan pierwszy sprawa skoordynowania akcji Sejmików i organizacji rolniczych z zakresu podniesienia kultury rolnej.

Wskazywano okrzyki pod adresem komisji i wzywano ją do natychmiastowego powrotu do Anglii.

Podczas przejazdu przez miasto policja musiała strzec członków komisji. Doszło do starcia pomiędzy demonstrantami a policją, która użyła gumowych pałeczek celem rozpręczenia tłumu. Aresztowano szereg osób.

Antyangielskie demonstracje w Indjach

Niepopularność komisji Simona LONDYN, 31.X. Donoszą z Lahore, że komisja Simona, która opracowała zmianę konstytucji indyjskiej, doznała tam bardzo nieprzychylnego przyjęcia. W chwili przybycia członków komisji do Lahore zgrupował się przed dworcem kolejowym, który był otoczony kolczastym drutem, wielki tłum ludzi, niosących sztandary żałobne.

Obywatelstwo oficerów zawodowych i rezerwy

Min. Spraw. Wewn. rozstało do wszystkich wojewódzko-okólnik w sprawie obywatelstwa oficerów czynnych i zawodowych. Na podstawie oświadczenia Min. Spraw. Wojsk. oficerowie czynni i rezerwowy, umieszczeni w Roczniku Oficerskim" przyjęci zostali do służby wojskowej bez zastrzeżeń, wskutek czego nabyliby obywatelstwo z-art. 4 ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r. — o ile im ono nie przysługiwało już z innego tytułu.

Nawet Sowiety przypisują winę zerwania rokowań handlowych Niemcom

Zerwanie rokowań handlowych pomiędzy Polską a Niemcami znalazło odzwiek i na lamach prasy sowieckiej. Moskiewska „Prawda" z dnia 28 b. m. porusza tę sprawę i to — trzeba przyznać — dość obiektywnie. Stwierdza przytem, że obrót handlowy między obu zainteresowanymi państwami jest tak znaczny, iż przyczyn zerwania rokowań należy szukać głębiej, gdyż obopólny interes wymagałby właściwie zawarcia traktatu. Jako przyczynę zasadniczą „Prawda" podaje: „W Niemczech uważają sto-

Katastrofalna powódź w Cieplicach

CIEPLICE, 31-X. Z powodu łask i pól jest zalanych wodą. znacznego wzrostu temperatury nastąpiła powódź. Cały szereg

Co słychać nowego?

1 Czwartek Dziś: Wszystkich Świętych Jutro: Dzień Zaduszny

Wschód słońca: 6.22 Zachód - 4.44 Długość dnia 9 godzin 18 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb razowy 35 gr. za kg. Chleb pszenny 45 gr. kg. Chleb żytni 70,54 gr. kg. Mięso wołowe 1.80 gr. za kg. Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

Wyjazd p. Prezesa Sądu Okręgowego

W dniu wczorajszym Prezes Sądu Okręgowego w Nowogrodku pan Wyszynski wyjechał służbowo do Wilna.

Kredyty na zakup krów mlecznych

Wczoraj bawił w Nowogrodku dyrektor wileńskiego oddziału Państwowego Banku Rolnego p. Maculewicz od którego otrzymaliśmy wiadomość, że w najbliższym czasie zostaną wysygnowane Komunalnym Kasom Powiatowym kredyty na zakup krów mlecznych. Kredyty te przynależą być wyłącznie członkom spółdzielni mleczarskich.

Rzeczy ta akcja kredytowa mogła być skuteczna, winna być przeprowadzona szybko. To też Powiatowe Kasy Komunalne winne niezwłocznie wystąpić do P. B. R. z wnioskami o przyznanie tych kredytów.

Zjazd delegatów Kas Stefczyka i Spółdzielni Mleczarskich

Wczoraj odbył się w Nowogrodku zjazd delegatów Kas Stefczyka i Spółdzielni Mleczarskich. Szczegółowe sprawozdanie ze zjazdu podamy w jutrzejszym numerze.

Podziękowanie

W. P. Wojewodzie Zygmuntowi Bezcikowiczowi za ojcowska opiekę i materialną pomoc udzieloną dla rozwoju Szkoły Frelbowskiej m. Nowogrodka, która dzięki temu stoi dziś na wysokości swego zadania. Komitet Rodzicielski składa najserdeczniejsze podziękowanie.

Zabawa taneczna

W dniu 31. X. r. b. w salach „Ogniska" odbędzie się zabawa taneczna. Całkowity dochód z powyższej imprezy przeznaczony jest na rozbudowę Sanatorium dla pierwsio-chorych policjantów. Początek zabawy punktualnie o godz. 21 (9).

Z posiedzenia Rady Gminnej gminy Cyrin

Rada Gminna w Cyrynie na posiedzeniu swem w dniu 25 października r. b. przy uchwaleniu dodatkowego budżetu gminnego na rok 1928-29, przyjąwszy pod uwagę postanowienia Gminnej Komisji Rolnej — między innymi sprawami jednolitości nie postanowiła: Dla podniesienia kultury rolnej i stańu gospodarczego przeważnie wśród drobnych rolników — wysygnować z sum nadwyżki budżetowej w roku 1928-29 — 600 zł. na otwarcie gminnego punktu czyszczenia nasion; następnie postanowiono uruchomić 2 punkty kopulacyjne, na zapoczątkowanie których, to jest kupno 2-ch knurów rozplodowych, wy-

W sprawie kredytów na podniesienie serowarstwa

W ubiegłym roku zostały przyznane specjalne kredyty dla właścicieli średnich gospodarstw rolnych na podniesienie serowarstwa. Kredyty te na dogodnym warunkach przyznane były tym osobom, które z pominięciem kosztownego pośrednictwa (pachciarzy) produkty mleczarskie będą przerabiać we własnym zarządzie.

Wiele osób korzystało z tych kredytów, jednakże w wielu wypadkach nie wypełniono jednak warunków, na jakich kasy komunalne kredytów tych udzielały. Obecnie p. Wojewoda Bezcikowicz wydal polecenie przewodniczącym Sejmików, aby zbadali, czy udzielone kredyty zostały wyzyskane stosownie do ich przeznaczenia. W razie stwierdzenia uchybień, polecił ściągnięcie tych pożyczek nawet przed upływem terminu, na jaki zostały przyznane.

Uzyskane tą drogą przez Kasy powiatowe fundusze, będą użytkowane na pomoc kredytową, dla członków spółdzielni mleczarskich na zakup krów mlecznych i pasz trześciwych. W ten sposób będzie można przyjąć z pomocą spółdzielni mleczarskich, które wskutek pewnej stagnacji, wywołanej brakiem pasz i małą mlecznością krów popadły w trudności finansowe.

Z funduszy tych będą również korzystać ci właściciele średnich gospodarstw, na podniesienie serowarstwa, którzy prowadzą je w własnym zarządzie.

Konferencja prezesów i odprawa naczelników Och. Straży Poż. powiatu nowogrodzkiego

Na dzień 25 listopada r. b. na godz. 11.45 do sali „Ogniska", zarząd związku Och. Straży Poż. z racji mających być powołanych gminnych komisji przeciwpożarowych, z powodu rozpoczęcia się w pracach poszczególnych straży t. zw. okręgowo zimowego i opracowywania przez poszczególne gminy, Wydział Powiatowy i Powiatowy Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, budżetów na rok 1928-29, zwołuje konferencję prezesów i odprawę naczelników względnie zastępców Och. Straży Poż. powiatu nowogrodzkiego.

Odprawa ta da możliwość zapoznać się poszczególnym Strażom z załaniami Gmin. Kom. Przeciww. z ich stosunku do Straży; zdobyć materiał do opracowania programu prac na okres zimowy, a samemu związkowi dać możliwość skoordynować wysiłki poszczególnych Straży i uzyskać niezbędne środki materialne na prowadzenie pracy nad podniesieniem bezpieczeństwa pożarnego w powiecie.

Po konferencji poszczególnym członkom zostaną rozdane: odpisy regul. Gm. Kom. Przeciww., wzory podań do odpowiednich instytucji o zapomogę, projekt prac na okres zimowy; projekty budżetów samych Straży i kosztorys niezbędnych narzędzi i t. p. wezwy.

Z SALI SĄDOWEJ

Wyrodny syn

W dniu wczorajszym tutejszy Sąd Okręgowy skazał na karę 3-ch miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 2 lata, m-ca wsi Wiesielówka gm. niehniewickiej, powiatu nowogrodzkiego Bazylego Sazanowicza 12 lat, za to; że pod wpływem zdenerwowania uderzył ojca swego Filipa Sazanowicza deską po głowie powodując ranę.

Skazanie „tunelarzy"

W nocy z 26 na 27 czerwca roku bieżącego mieszkańcy wsi Kajsówk, gm. cyryńskiej, pow. nowogrodzkiego Paweł i Ostap Hłady za pomocą podkopu dostali się do sklepu sąsiada Tymateusza Troško skąd zabrali: 289 paczek różnego tytoniu, 5.120 sztuk papierosów, 32 kg. cukru, 2 i pół kg. landrynek, 2 i pół kg. cukierków miętowych, 60 obwarzanków, 6 kg. różnych cukierków, 30 kg. ziarnek dyni, sode i różne drobne towary galanterijne i pismienne na sumę około 650 zł.

Wczoraj stanęli oni przed tutejszym Sądem Okręgowym który po stwierdzeniu winy przewoźnika skazał Pawła i Ostapę Hładych na 6 miesięcy więzienia każdego.

Znalezione

W dniu 30.X. klucze są do odebrania w Białoruskiej księgarni, Zamkowa 7.

Kronika Słonimska

W dniach 19 i 20 października r. b. zorganizowany został przez Wydział Powiatowy wsiach Głowieckich i Horne Zalesie gm. żyrowickiej spedy buhaji z terenu tamt. gminy, zaś w dn. 26 i 27 października wsiach Ruda-Jaworska, Kozłowszczyzna i Parchuty gminy Kozłowieckiej.

Kupuj towary tylko krajowe

RADJO-PROGRAM

WARSAWA fala 1.111. Czwartek 1 listopada r. b. 10.55—11.45. Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.56—12.10. Sygnał czasu. 12.10—14.00. Poranek symfoniczny. 14.00—14.20. Odczyt p. t. „Wędrowki młodego rolnika". 14.20—14.40. Odczyt p. t. „Jakie korzyści może mieć rolnik z lodu". 14.40—15.00. Odczyt p. t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze". 15.00—15.15. Kom. meteor. i nadprogram. 17.00—17.20. Odczyt p. t. „Powody bojkotu wyrobów zagranicznych". 17.20—17.45. „Wśród książek". 18.00—19.00. „Dziady" A. Mickiewicza. 18.00—19.20. Rozmaitości. 19.20—19.45. Pogadanka p. t. „Koleżeńskie wśród kobiet". 19.45—19.55. Nadprogram i komunikaty. 19.56—20.00. Sygnał czasu. 20.00—20.30. Er. Alicja Simoa omówi program koncertu wieczornego. 20.30—00.00. Koncert religijny. 22.00—22.30. Komunikaty. 22.30—23.30. Muzyka taneczna. Piątek 2 listopada 28 r. b. 8.45—11.45. Dzień Zaduszny. Transmisja z Katedry Poznańskiej. 11.56—12.10. Sygnał czasu. 15.00—15.20. Komunikaty. 15.20—17.45. „Przegląd wydawnictw periodycznych". 15.45—16.00. Komunikaty Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. 16.00—16.55. Muzyka religijna płyt gramofonowych. 17.10—17.35. Odczyt p. t. „Święto umarłych w zwyciężach ludowych". 17.35—18.00. Transmisja odczytu z Krakowa. 18.00—19.00. Koncert popołudniowy. 19.00—19.20. Rozmaitości. 19.30—19.55. Odczyt p. t. „O budowie i czynnościach narządu wzroku". 19.56—20.00. Sygnał czasu. 20.10—20.15. Nadprogram i komunikaty. 20.15—00.00. Koncert symfoniczny.

Klub „OGNIKO" w Nowogrodku Rendez-Vous Eleganckiego Świata. — Pierwszorzędna kuchnia Wyborna Wódka, Likieri i Wina. — Ceny konkurencyjne W czasie obiadu i kolacji przyszywa znakomite trio Otwarty do godziny 1 w nocy. 41-30. Kolacje urzędowe 2 dania do wyboru i herbata—1,50 zł.

BANK KREDYTU SPÓŁDZIELCZEGO Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ Baranowicze, ul. Ułańska Nr. 3, telefon 115 Załatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące. 229

Kino „POGON" w Nowogrodku Dziś i dnie następne będzie wyświetlany film p. t. „Naga narzeczona" („ROMANS Z KONTRABASEM") Według motywów Czechowa

KINO „NOWOŚĆ" w STOLPCACH Dziś i dnie następnych wyświetla film p. t. „DRUT KOLCZYSTY" dramat życiowy w 10 aktach oraz nadprogram

Polecam P. T. Publiczności wyborowe wódki, likieri i wina, pierwszorzędnych fabryk Ceny b. przystępne Nowogrodek W. Rynek 16. S. TAJTELBAUM 413

BYT ZAPEWNIONY KURSY SAMOCHODOWE Warszawa, Alje Jerolimskie 27. SAMOCHODY SZKOLNE O PODWÓJNEJ KIEROWNICY PATENT ŚWIATOWY. ULATWIJAJĄCY I PRZYSPIESZAJĄCY NAUKĘ. Szybkie i gruntowne naukanie. — Opieka i mieszkanie dla przyjezdnych. Kursy zawodowe i dżentelmeńskie. — Gwarancja otrzymania prawa jazdy.

Losy i klasy 18-iej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej są do nabycia w Kolektorze R. STOLLE, Nowogrodek Grodziska 20, Zamkowa 21. Główna wygrana 750.000 zł. Co drugi los wygrywa. Ciągnienie 15 i 16 listopada rb. Cena losów: Cwlarzka zł. 10, Polówka zł. 20, Caly zł. 40. Losy wysyłam po otrzymaniu gotówkowi wpłaconej na konto P. K. O. Nr. 80.805 lub przez pocztę. Plany gry z przepisami na żądanie wysyłam bezpłatnie, 369-4

ZYCIE LIDZKIE

ADRES:
Suwalska Nr. 40, Tel. 93

Z Okręgowego Związku Straży Pożarnych

Dnia 29.X 1928 r. odbyło się w Starostwie posiedzenie Wydziału Powiatowego, na którym między innymi omawiane były sprawy pożarnictwa w powiecie. Ze sprawozdania jakie złożył instruktor pożarnictwa K. Pesek, wynika, że od miesiąca czerwca r. b., przeprowadzono 4-ry kursy pożarnictwa 5-dniowe w Berdówce, Szczuczynie, Ejszyskach i Iwju, w których wzięło udział 18 straży, w liczbie 102 uczestników, oraz przeprowadzono 18 lustracji podstawowych i 9 zwykłych.

Wystawiono drużynę z Berdówki na marsz „Szlakiem Świątelniskim” na trasie Baranowice—Nowogródek, oraz wystawiono strażaka z Różanki do Baranowicz na dwutygodniowy kurs obrony przeciwgazowej.

Wzięto udział w posiedzeniu Rady Wojewódzkiej Związku w Nowogródku, w jednodniowej podróży dla instruktorów pożarnictwa w Nowogródku, w zjeździe wójtów i sekretarzy oraz w posiedzeniu Komisji Budowlano-Pożarniczej w Lidzie.

Zwołano Walne Zgromadzenie Okręgowego Związku Straży Pożarnych w Lidzie, jedno posiedzenie Zarządu Okręgowego Związku i trzy posiedzenia Prezydium Związku Okręgowego.

Przeprowadzono 45 godzin ćwiczeń z narzędziami i z musztry formalnej, 4-ry godzinny wykład z zakresu pożarnictwa na doświadczającym kursie w Szkole Rolniczej w Berdówce dla nauczycieli szkół powszech-

nych oraz 15 godzin wykładów okolicznościowych o obowiązkach strażaka po zaalarmowaniu.

Wysłano drużynę Straży Lidzkiej na Zjazd straży do Nowogródka, zorganizowano zawody konkursowe straży tuż powiatu w Lidzie, które zgromadziły oprócz delegacji drużyny straży połączonych z Lidy m., Lidy kol., Huty Szklanej Niemen, Ejszyszek, Żołudka, Skrzybołowic, Iwja, Bielicy, Woronowa, Berdówki i z Nowojelni, pow. Nowogródzkiego, w ogólnej liczbie 240 uczestników, oraz wzięto udział w zjeździe straży Pożarnych, pow. Wpółzyskiego.

Opracowano regulamin dla Gminnych Komisji Przeciwożarowych, Statut dla Pogotowia Przeciwożarowego oraz Instrukcję uzupełniającą statut Pogotowia przeciwpożarowych.

Zorganizowano 17 straży w powiecie, zamówiono 50 kompletów książkowości wzorowej dla straży, które zostaną wysłane wszystkim strażom biedniejszym, jako zapomoga Związku Okręgowego, wysłano kilka podań do P. Z. U. W. o zapomogi dla straży w postaci narzędzi pożarniczych, zaopatrzone straż w katalogi ilustrowane i cenniki narzędzi pożarniczych, wzięto udział w kilku posiedzeniach Zgromadzeń Walnych, Zarządów i rad sztabowych straży, oraz przeprowadzono cały szereg konferencji z zakresu pożarnictwa i innych prac obok pracy biurowej.

Konferencja spółdzielcza

W dniu 28 r. b. w Lidzie odbyła się konferencja Zw. Spółdzielni Spożywców, przy udziale 22 przedstawicieli Spółdzielni Spożywców, oraz delegata Centrali „Spółem” p. Lidela z Warszawy.

Konferencję zagal p. Wl. Małski. Na przewodniczącego powołano p. Szackiego kierownika Spółdzielni Spożywców w Ostrzy-

nie, na sekretarza—p. Bolesława Najde—instruktora oświatowego Rady Okręgowiej Oddziału Zw. Spożywców w Lidzie. Następnie referat gospodarczy i plan pracy wygłosił p. Dipel. Sprawozdanie z działalności wygłosili pp. Michał Szymański—kierownik Zw. Spółdzielni Spożywców na ter. pow. lidzkiego i Budzko—instruktor Związku.

Zjazd wójtów i sekretarzy gminnych

Na dzień 3 i 4 listopada został zwołany do Lidy Zjazd powiatowy wójtów i sekretarzy, na którym omawiane będą następujące sprawy:

- 1) Program pracy gmin wiejskich na 1929-30 r.,
- 2) ogólne wytyczne przy układaniu budżetów gminnych,
- 3) zmiany granic gmin wiejskich (rozwiązanie gmin finansowo słabych, utworzenie gmin nowych, gdzie zachodzi tego potrzeba i regulacja granic gmin),
- 4) sprawy organizacji społecznych,
- 5) sprawy szkolnictwa i budowy szkół powszechnych,
- 6) sprawy bieżące,
- 7) wolne wnioski.

Obrazy Zjazdu będą miały doniosłe znaczenie ze względu na to, że mają ustalić program pracy na najbliższy okres budżetowy, oraz omówić jednolite metody działania przy wykonywaniu projektowanych zamierzeń.

Wyjaśnienie

W związku z artykułem „Kpinny”, otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie:

W dniu 21 X. r. b., właściciel sali kina „Nirwana” złożył p. Staroście podanie z prośbą udzielenia zezwolenia na przedstawienie sztuki „Pan Minister na inspekcji” zaznaczając w podaniu, iż w dniu 24 przedłożył Staro-

stwu koncesję zespołu, który ma grać.

Wobec nie przedłożenia koncesji—zezwoleń Starostwo nie udzieliło. Starostwo wydaje zezwolenia na przedstawieniu osobom posiadającym koncesje wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Szantażysty

We wsi Krupa gminy lidzkiej, zostali przytłumieni przez Posterunek P. P. Henryk Mikulski, Aleksander Kryk i Bronisław Orczykowski, którzy dokonywali zbiorów na rzecz T-wa Gniazda

Sieroce, z powodu skargi mieszkańców w Kniazihowce, iż groził tym, kto niechciał dawać ofiar, protokółem.

Sprawa została skierowana do Sądu Pokoju w Lidzie.

KRONIKA

Nowa straż pożarna

Dnia 26-X. r. b., została zorganizowana Ochotnicza Straż Pożarna we wsi Starczyńnięta, gm. Iwje, na którą Urząd gminy Iwje wyasygnował 500 zł. Niezależnie od powyższego, postanowiono zwrócić się do P. Z. U. W. w Warszawie o dalszą zapomogę w postaci narzędzi pożarniczych. W skład Zarządu weszli wójt gminy Iwje p. Rutkowski Ignacy jako prezes, sołtys wsi Starczyńnięta Białogłowa jako naczelnik i zastępca sołtysa jako zastępca naczelnika.

Sprostowanie

W „Życiu Nowogródzkim” z dnia 17-X. r. b. Nr. 252-286, w

artykule „Okręgowy Zjazd Straży Pożarnych” powiedziano, że został udekorowany brązowym Medalem Zasługi A. Żyrmuński zamiast Zyzemski A., z Ochotniczej Straży Pożarnej Lidzkiej, oraz nie wymieniono drużyny Straży Pożarnej z Berdówki, która również wzięła udział w Zjeździe.

Zgubiono przed tygodniem w Nowogródku w przechodzie z ul. Kościelnej na Śnieżyczką między godz. 1 a 4 p. p. pamiątkowy zegarek damski z bransoletką.

Uczciwy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do Administracji „Życia Nowogródzkiego” w Lidzie.

Skradzioną w Lidzie księżkę wojskową i kartę mobilizacyjną Nr. 3334 wydana imię Wiktora Szulejko, zam. we wsi Ogródki, Honczary pow. Lidzkiego, unieważniam.

GIEŁDA pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90, Zurich 171.52, Londyn 43.21
Paryż 34.56, Praga 26.42
Berlin 212.40
Holandia 357.55
Stokholm 238.26
Wiedeń 125.38
Belgia 123.94
Włochy 48.72
Ruble złote—4.64
Dolary w przymiaru obrotu—8.88
Gdańsk 172.92 Tendam. bez zmian

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 27 b. m. osiągnął ze 100 złotych.
Gdańsk 57.76—57.81 Berlin 46.95
47.15, N. Jork 11.25, Zurich 58.20
Londyn 43.25—Praga 37.75 Wiedeń 79.57—79.83.

Papiery procentowe

5% premjowa 96 $\frac{1}{2}$ —99—97 $\frac{1}{2}$
6% dolarowa 102—100—102
100% kolejojwa 102.50
5% konwersyjna — 67.
5% kolejojwa 61.
8% Bank Gosp. Kraj. 94.
8% Gminy 94.
4 $\frac{1}{2}$ % ziemskie 49.25
8% miejskie 68.25
5% miejskie 55.75
4 $\frac{1}{2}$ % miejskie 50.25
4% pożyczka inwestycyjna 119.
—11825—118.50
7% stabilizacyjna 95

Akcje

Bank Zachodni 32 $\frac{1}{2}$
Bank Dyskontowy 134 $\frac{1}{2}$
Handlowy 134.50
Polski 174—177
S. Sw. Spół. Zarob. 80
Sisa i Związek 135
Cukier 47
Wągiel 98.
Nobel 29
Lilpop 35.75—35.50
Laz 8
Modrzew 32.50—32—33
Haberbusch 223—224
Starachowice II em. 38.50—39—39.25
Berkowski 16.
Firley 54—64.50
Zawiercie 20.50
Wysoka 215
Ostrowiec 114—112 seria „b” lemisja
115 seria „a”
Cegielnia 44.
Zielonki 160
Pocisk 8 $\frac{1}{2}$
Spirytus 39 $\frac{1}{2}$ —40
Norblin 210—212
Zierzy 40 $\frac{1}{2}$ —41 $\frac{1}{2}$
Parowóz I em. — II em. 40—39.50
Ciechanów 24
Siess 205
Rudziński 39—38.50
Kłodzie 7.15
Chodorów 139
Tendencja słaba.

Dnia 30 b. m. wieczorem na ul. Ogródowej zaulek lub Piłsudskiego, zgubiono pezcęk kłopoty. Łaskawy znalazca zechce złożyć je w Redakcji „Życia Nowogródzkiego” 434

Przedruk wzbroniony.

10)

Książę Michał Putiatin.

KREW I KLEJNOTY

— Nic wielkiego, Putiatin, nie martw się, nie twoja wina, poslij coś innego.

Skloniłem się głęboko i z westchnieniem głębokiej ulgi opuściłem pałac. Ledwo zdążyłem zasiać do obiadu z żoną moją, gdy w tem zadzwiezał telefon. Wolano mnie znów do Pałacu Zimowego. Rucilem wszystko i pojechałem natychmiast. Wszedłem do gabinetu cara. Siedział przy biurku i zapieczętowywał jakąś paczuszkę. Podał mi ją:

— Drugi prezent, — rzekł, — odwiez go; książę jak najprędzej do Londynu.

Wzruszony zausaniem, jakie mi car okazał po raz drugi, udałem się natychmiast do Londynu, tym razem już sam. Przybyłem bez przeszkód do stolicy Anglii i wręczyłem paczkę szambelanowi J. Kr. Mości, sir Dight-Próbym. Z lekkim sercem wróciłem teraz do Rosji.

Jedną z najwstrętniejszych kradzieży, jaką sobie przypominam, popełniła pewna pokojówka ze służby w pałacu Zimowym. Cesarzowa podarowała swej córce, w ks. Anastazji, piękną naszyjnik z szafirów. Naszyjnik ten należał kiedyś do babki cesarzowej Aleksandry, królowej angielskiej Wiktorji.

W ks. Anastazji była zachwycona naszyjnikiem i pokazywała go każdemu, kto tylko chciał go oglądać. Pewnego dnia przyszła z płaczem do cesarzowej na skargę: naszyjnik znikł bez śladu.

Cesarzowa wypytywała darennie guwernantkę i służbę. Nikt nie wiedział. Ale jeden z lokajów znalazł, iż widział naszyjnik w ręku pokojówki. Zarządzono śledztwo i rzeczywiście odebrano naszyjnik wspomnianej pokojówce. Zarządzającą służbą pałacową zamknął pokojówkę w pokoju służbowym i wymierzył jej kilkanaście uderzeń nahałką. Na krzyki dziewczyny przybiegła zwabiona nimi w księżniczka Anastazja i, widząc co się dzieje, stała w jej obronie. Za jej wstawianictwem cesarzowa drowała winę pokojówce i pozwoliła jej nadal służyć w pałacu.

Innego rodzaju zamach popełniony został w Cap d'Ail, na Rivierze francuskiej, gdzie carewicz przebywał w wynajętej willi nad morzem. Willa pozostawała pod ciągłym nadzorem i obserwacją policji francuskiej. Ale nie powstrzymało to amatorów bifuterji od wykonania zamachu na willę, gdzie, jak sądzili, miały się znadować cenne klejnoty. Pewnej nocy kilku bandytów przedostało się do willi, odwróciwszy uprzednio uwagę agentów fałszywym doniesieniem o planowej kradzieży z innej strony parku otaczającego willę. Dwaj z nich wtargnęli do willi, dwaj inni zostali na straży, od strony parku. Carewicz leżał już w łóżku, ale nie spał jeszcze. W tem rozległo się wściekle ujadanie terrier'a Moustika, ulubionego psa carewicy. Powstała wrzawa, hałas, stuk przewracanych sprzętów, przekleństwa. Huknął strzał rewolwerowy, rozległ się krzyk bólu, odgłosy ucieczki. Carewicz wystraszony, chcąc wyskoczyć z łóżka, wypadł na podłogę. Zleciała się służba, policja. Znalaziono trupa jednego z bandytów w parku. Pozostali trzej bandyci drapnęli i policji nie udało się ich przyłapać. Zdolali dotrzeć zapewne do granicy włoskiej.

Klejnoty koronne

Znałem i miałem w ręku prawie wszystkie klejnoty koronne różnych monarchów.

Do najpiękniejszych trzeba zaliczyć angielskie, zaraz po nich idą rosyjskie. Niezbyt wielką wartość reprezentują włoskie i hiszpańskie, aczkolwiek korona papieska może współzawodniczyć co do piękności z każdą inną.

Zaopatrzone w list polecający z własnoręcznym podpisem J. Kr. Mości mogłem zwiedzić wszystkie stolicy europejskie podczas mego rocznego urlopu i przyjrzeć się zbliska rozmaitym klejnotom koronnym. Tak więc w Atenach, gdzie oglądałem klejnoty korony greckiej wykryłem, iż siedem brylantów było fałszywych, co uszło uwagi Kuratora skarbcza wyłamał brylanty z oprawy, sprzedał je zastąpił fałszywymi. Kary żadnej nie poniósł — zmarł bowiem kilka lat temu.

Przy nabyciu nowych brylantów okazałem pomoc rządowi greckiemu, albowiem skłoniłem cara do ustąpienia ze skarbu rosyjskiego kilku pięknych brylantów. Nie wiem, co się dzieje obecnie z klejnotami monarchów greckich, sądzę, że są one jeszcze w posiadaniu rządu republiki greckiej.

Przypominam tu sobie dziwaczna trochę historję, jaka się wydarzyła bogatej Amerykance, podróżującej po Turcji. W Konstantynopolu zaproponował jej pewien jubiler turecki, osnając się przytem tajemniczością, nabycie korony zmarłego sultana za niską cenę 20,000 dolarów. Dama, która oślnia myśl zaimponowania swym przyjaciółkom w Nowym-Yorku koroną turecką, zapłaciła żądaną sumę i nabyła koronę, która mogła być zresztą prawdziwą.

(C. D. N.)